

Teknisk Team

**Miljøgodkendelse
af svineproduktionen på
Tjørnevangsvej 5
4912 Harpelunde**

December 2006

INDHOLDSFORTEGNELSE

Godkendelse	side 2
Vilkår	side 3
1. Generelle vilkår	side 3
1.1. Produktionens omfang og frist for godkendelse	side 3
1.2. Regulering af virksomheden i øvrigt	side 3
1.3. Indretning og drift	side 3
1.4. Renholdelse og skadedyrsbekæmpelse	side 3
1.5. Renere teknologi	side 3
2. Opbevaringskapacitet og markdrift	side 4
2.1. Opbevaringskapacitet	side 4
2.2. Udbringningsarealer	side 4
3. Luft og lugt	side 4
3.1. Generelt om luft og lugt	side 4
3.2. Stald- og ventilationsanlæg	side 4
3.3. Gyllehåndtering	side 4
4. Støj	side 5
4.1. Støjgrænser	side 5
4.2. Støjbegrænsende foranstaltninger	side 5
5. Håndtering af sprøjtemidler	side 5
5.1. Påfyldning af sprøjteudstyr	side 5
5.1. Rengøring af sprøjteudstyr	side 6
6. Spildevand	side 6
6.1. Vask af stalde m.m.	side 6
6.2. Vask af vogne, maskiner	side 6
6.3. Sanitært spildevand	side 6
7. Affald	side 6
7.1. Animalsk affald	side 6
7.2. Farligt affald	side 6
7.3. Øvrigt affald	side 7
8. Egenkontrol	side 7
8.1. Driftsjournal	side 7
8.2. Støjmålinger	side 8
9. Sikkerhedsforanstaltninger	side 8
9.1. Driftsjournal	side 8
9.2. Støjmålinger	side 8
Bemærkninger	side 9

Miljøgodkendelse af svineproduktionen på landbrugsejendommen Tjørnevang, matr.nr. 7-a m.fl. Harpelunde by, Sandby, beliggende Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde, Ravnsborg Kommune (fra 1. januar 2007, Lolland Kommune).

GODKENDELSE

Ravnsborg Kommune har besluttet at meddele miljøgodkendelse af ejendommen i henhold til § 33 i Miljø- og Energiministeriets Lovbekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse med senere ændringer på nedenstående vilkår.

Godkendelsen omfatter en eksisterende landbrugsproduktion, der er blevet godkendelsespligtig som følge af en ændring i godkendelsesbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 943 af 16. sept. 2004 om godkendelse af listevirksomheder og ændringsbekendtgørelse nr. 878 af 9. sept. 2005).

Der er ikke i forbindelse med godkendelsen udarbejdet tilladelser efter øvrig lovgivning, da der er tale om en eksisterende produktion, som ikke omlægges/udvides.

Grundlaget for godkendelsen

Virksomheden (herefter benævnt ejendommen) er optaget på Miljø- og Energiministeriets liste over godkendelsespligtige virksomheder, jf. bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed med senere ændringer, bilag 1, punkt I, nr. 1, litra a: Anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 dyreenheder (dog 270 dyreenheder, hvis mindst 90 % af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise til 30 kg) eller 750 stipladser.

Ravnsborg Kommune er godkendelsesmyndighed.

Godkendelsen er udarbejdet på baggrund af følgende materiale:

Materiale indgivet til miljøgodkendelsen:	
Ansøgning om miljøgodkendelse fra Skovgaard Agro Consult Aps	2. juni 2006
ROVESTA notat med supplerende oplysninger, indhentet ved tilsynet	10. oktober 2006
Supplerende oplysninger fra Skovgaard Agro Consult Aps	2. november 2006
Supplerende oplysninger fra Skovgaard Agro Consult Aps pr. mail	12./13. dec. 2006
Tidligere sagsmateriale:	
Anmeldelse af landbrugsbyggeri fra Skovgaard Agro Consult Aps	12. juli 2001
Afgørelse vedrørende VVM-reglerne fra Storstrøms Amt	9. oktober 2001

Offentliggørelse

Der er ikke foretaget offentlig annoncering i forbindelse med modtagelse af ansøgningsmaterialet. Jf. retningslinjerne fra Skov- og Naturstyrelsen er der ikke krav om forudgående offentlighed for godkendelser, der udarbejdes for eksisterende produktioner, som er blevet omfattet af den ændrede godkendelsespligt på baggrund af antal stipladser.

VVM-screening

Der har ikke været foretaget fornyet VVM-screening, da der ikke sker ændringer i produktionen i forhold til den gældende VVM-afgørelse.

VILKÅR

1. Generelle vilkår

1.1. Produktionens omfang og udnyttelse af godkendelsen

a) Svinebruget tillades drevet med et maksimalt dyrehold på 264 DE, fordelt på 1.135 søer med 33.000 smågrise til 7,2 kg. Dyreenhederne er beregnet jf. bilag 1 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.

1.2. Regulering af virksomheden i øvrigt

a) Produktionen skal til enhver tid overholde gældende lovkrav fastsat i relevante love og bekendtgørelsen samt kommunens regulativer, tilladelser m.v. Der henvises til bemærkningsafsnittet sidst i denne godkendelse.

1.3. Indretning og drift

a) Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår ansøgningsmaterialet og den miljøtekniske vurdering.

b) Foder skal vælges, opbevares og anvendes, så det ikke giver anledning til lugt- og støvgener eller risiko for tilhold af skadedyr.

d) Ved produktionsophør skal staldene tømmes og rengøres. Spildevand fra staldene skal ledes til gyllebeholdere og udsprede på landbrugsjorden sammen med den resterende gylle under overholdelse af de til enhver tid gældende regler for udbringning af husdyrgødning. Derudover skal affald bortskaffes, foderanlæg tømmes, og der skal foretages almindelig oprydning på ejendommen.

e) Gyllebeholdere fjernes, når de ikke længere er nødvendige for driften, eller ikke længere er udlejede til opbevaring af gylle fra anden ejendom. Beholderne skal fjernes senest 2 år efter ophørt brug.

1.4. Renholdelse og skadedyrsbekæmpelse

a) Ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt, og skæmmende oplag undgås.

b) På ejendommen må ikke forekomme oplag, som kan give anledning til forurening af jord, vandløb eller grundvand.

c) Der skal i forbindelse med driften føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse jf. de af Statens Skadedyrslaboratorium udstedte retningslinjer.

1.5. Renere teknologi

a) Såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal den driftsansvarlige fremlægge skriftlig redegørelse, der begrundet eventuelle fravalg af bedst tilgængelig teknologi. Redegørelsen skal sendes til tilsyns- og godkendelsesmyndigheden.

2. Opbevaringskapacitet og markdrift

2.1. Opbevaringskapacitet

- a) Der skal på ejendommen altid være en opbevaringskapacitet af gylle på mindst 12 måneder.
- b) Spildevand, der tilledes gødningsopbevaringsanlæg, skal medtages i beregningen af anlæggets opbevaringskapacitet.
- c) Fast gødning skal opbevares på møddingsplads eller i lukket container i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens § 10. Gødningen kan ikke opbevares i markstak.

2.2. Udbringningsarealer

- a) Der må kun udbringes gylle på de udbringningsarealer, der er anmeldt til Storstrøms Amt i forbindelse med tidligere VVM-screeninger.
- b) Enhver ændring i udspretningsarealerne skal sendes til VVM-screening hos Storstrøms Amt (fra 1. januar 2007, Lolland Kommune).

3. Luft og lugt

3.1. Generelt

- a) Produktionen må ikke uden for ejendommens areal give anledning til lugt- og støvgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes som værende væsentlige.

3.2. Stald- og ventilationsanlæg

- a) Ventilationsanlæg på de eksisterende bygninger skal vedligeholdes således, at der ikke opstår væsentlige lugt- eller støvgener for omkringboende. Staldventilatorer skal renholdes og justeres efter behov. Ventilationsanlæggene skal mindst 1 gang om året efterses af en fagmand, og kontrolresultatet noteres i virksomhedens logbog. Tilsynsmyndigheden foretager alene vurderingen af, hvorvidt lugt- eller støvgener er væsentlige.
- b) Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra ventilation af staldene er velbegrundede, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugtgenerne uden for staldene formindskes.

3.3. Gyllehåndtering

- a) Såfremt der i forbindelse med udbringning af gylle opstår lugtgener, som af tilsynsmyndigheden vurderes at være til væsentlig gene for omkringboende, kan tilsynsmyndigheden stille krav om, at der ikke må udbringes gylle på lørdage samt søn- og helligdage.
- b) Omrøring af gyllen må først startes umiddelbart før – og max. 12 timer før - udbringningen påbegyndes.
- c) Ved udbringning af gyllen skal der tages højde for almindelig god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses mest muligt. Eksempelvis skal udbringning af gylle koncentreres over så kort tid som muligt, d.v.s. nogle få dage hvert år, således at lugtgenerne er så kortvarige som muligt.

d) Den ansvarlige for svineproduktionen skal senest 48 timer før udbringning af flydende husdyrgødning orientere naboer om udbringningsperiodens forventede varighed samt eventuel efterbehandling af arealerne (nedbringning af gyllen inden 6 timer på ubevoksede arealer).

e) Såfremt der anvendes andet end selvlæssende gylletransporter og gylleudlægger, skal der etableres befæstet påfyldningsplads til gyllevogn med afløb til gyllebeholder.

Der henvises til godkendelsens bemærkninger m.h.t. krav til flydelag og logbogsføring for gyllebeholderne.

4. Støj

4.1. Støjgrænser

a) Ejendommens samlede støjbidrag – angivet som det ækvivalente, korrigerede lydtrykniveau (dB(A)) og målt ved beboelser udenfor virksomhedens egen grund – må ikke overskride følgende værdier:

Ugedag	Tidsinterval, kl.	Støjbidrag, dB(A)
Mandag – fredag	07.00 – 18.00	55
Lørdag	07.00 – 14.00	55
Lørdag	14.00 – 18.00	45
Søn- og helligdage	07.00 – 18.00	45
Alle dage	18.00 – 22.00	45
Alle dage	22.00 – 07.00	40

Spidsværdierne af støjniveauet må om natten (kl. 22.00 – kl. 07.00) ikke overstige 55 dB(A).

De anførte grænseværdier for det ækvivalente, korrigerede støjniveau skal i dagperioden kl. 07.00-18.00 overholdes inden for det mest støjbelastende tidsrum på 8 timer (lørdag dog inden for henholdsvis 7 timer i perioden fra 7.00-14.00 og 4 timer i perioden fra 14.00-18.00), i aftenperioden kl. 18.00-22.00 inden for den meste støjbelastende time og i natperioden inden for den mest støjbelastende halve time.

b) I de transportintensive perioder i forbindelse med udbringning af gylle og i høstsæsonen kan kortvarigt accepteres en større transportstøjbelastning, end de ovenfor fastsatte støjvilkår angiver.

4.2. Støjbegrænsende foranstaltninger

a) Tomgangskørsel på ejendommens arealer må kun ske, når det af tekniske årsager er påkrævet.

b) Driftsanlæg skal støjdæmpes inden for en af tilsynsmyndighedens nærmere fastsat tidsfrist, såfremt det viser sig, at støjen herfra ikke kan overholde støjkravene.

5. Håndtering af sprøjtemidler og spildevand med sprøjtemiddelrester

Såfremt der fremover håndteres sprøjtemidler på ejendommen, skal det ske på følgende vilkår:

5.1. Påfyldning

a) Påfyldning af marksprøjteudstyr skal foregå på befæstet areal med afløb til gyllebeholder eller separat opsamlingsbeholder. Såfremt der etableres nedgravet opsamlingsbeholder, skal der forinden etableringen ansøges om tilladelse hertil i Storstrøms Amt (fra 1. januar 2007, Lolland Kommune).

b) Med henblik på at undgå risikoen for "tilbagesug" ved påfyldning af vand i marksprøjten, skal der være påmonteret kontraventil på vandforsyningen, eller påfyldningen skal ske fra en separat vand-tank.

5.2. Rengøring af sprøjteudstyr

a) Rengøring af sprøjteudstyr skal foregå på skiftende arealer i den mark, hvor sprøjteudstyret lige er blevet anvendt – under hensyntagen til, at der ikke opstår risiko for afledning til hav, sø eller vandløb. Alternativt kan rengøring af sprøjteudstyr foregå på befæstet plads med afløb til en beholder, der opfylder kravet i 5.1.a.

6. Spildevand i øvrigt

6.1. Vask af stalde m.m.

a) Indvendig vask af stalde og vask af inventar skal foregå med afledning til gyllebeholder.

6.2. Vask af vogne, maskiner m.m.

a) Vask af vogne, anvendt til dyretransporter, og landbrugsmaskiner i øvrigt, skal foregå på befæstet plads med afløb til gyllebeholderen.

Alternativt kan vask af transportvogne og maskiner mod tilladelse foretages på en vaskeplads med afløb til dræn via korrekt dimensioneret sandfang og olieudskiller. Der skal i så tilfælde indhentes særskilt tilladelse fra Storstrøms Amt (fra 1. januar 2007, Lolland Kommune) til udledning af spildevand via dræn til recipient.

6.3. Sanitært spildevand

a) Sanitært spildevand fra serviceafdelingen skal afledes til septictank, som skal være tilmeldt kommunens tømningsordning.

b) Installation af hustank, ledninger og brønde skal være udført efter gældende regler og normer for afløbsinstallationer og være udført af autoriseret kloakmester.

Vilkårene for spildevand er gældende, indtil der for området foreligger en spildevandsplan, hvori der er fastlagt en tidsfrist for forbedret spildvandsrensning (senest 2012).

7. Affald

Se også afsnittet "Bemærkningerne til godkendelsen".

7.1. Animalsk affald

a) Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container/beholder eller under kadaverkappe og i øvrigt således, at uhygiejniske forhold ikke opstår. Døde dyr skal endvidere opbevares, så de ikke kan ses fra offentlig vej.

b) Bortskaffelse skal ske til autoriseret destruktionsanstalt mindst 1 gang pr. uge. I varme perioder kan der stilles krav om hyppigere afhentning end normalt, f.eks. senest efter 48 timer.

7.2. Farligt affald

a) Der må max. opbevares 1.000 kg farligt affald på ad gangen på Tjørnedalsvej 5.

b) Spidse og skarpe genstande, herunder brugte kanyler, skal opsamles i brudsikre beholdere med låg. Beholderne skal være tørre og må ikke indeholde desinfektionsmidler.

7.3. Øvrigt affald

a) Affaldsfrembringelsen på ejendommen må ikke øges i et omfang, som tilsynsmyndigheden finder væsentligt.

8. Egenkontrol

8.1. Driftsjournal

Der skal til enhver tid føres driftsjournal, som på anmodning forelægges tilsynsmyndigheden. Driftsjournalen for en periode på minimum 3 år skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Følgende punkter skal som minimum indgå i driftsjournalen:

Svineproduktionen

- Årlig opgørelse over antal søer på stald og antal producerede pattegrise. Opgørelsen skal være opdelt på kvartaler og skal helst dække planår (1. august – 31. juli).
- Årlig opgørelse over antal overførte pattegrise fra ejendommen og modtagne svin (polte/orner) på ejendommen.

Dokumentation herfor kan foreligge f.eks. i form af E-kontrol.

Gyllehåndtering og -udbringningsarealer

- Logbogsnoteringer for kontrol af flydelag på gyllebeholder, udført mindst 1 gang hver måned. Logbogen skal være udformet i.h.t. den til enhver tid gældende bekendtgørelse for erhvervsmæssigt dyrehold m.v. samt Skov- og Naturstyrelsens retningslinjer.
- Årlig opgørelse over udspretningsarealer. Opgørelsen skal være i form af målfast kortmateriale.
- Oplysninger om udbringningstidspunkter og afgrødetype, der udbringes husdyrgødning på.
- Kopi af eventuelle skriftlige leveringsaftaler for de seneste 3 år inkl. indeværende år.

Andet

- Registrering af tilsyn med ventilationsanlæg.
- Kvitteringer for bortskaffelse af farligt affald, såsom spildolie, oliefiltere, akkumulatorer, klinisk risikoaffald og vand med sprøjtemiddelrester.
- Opgørelse over de årlige affaldsmængder fordelt på affaldstyper, registreret på affaldsstamkort. Opgørelserne skal opbevares minimum 5 år på virksomheden.
- Oplysninger om væsentlige driftsforstyrrelser eller uregelmæssigheder, der har eller kan have miljømæssig betydning. Der redegøres for tidspunkt, type, omfang og afhjælpende foranstaltninger.

8.2. Støjmålinger

a) Virksomheden skal, såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, f.eks. ved velbegrundede naboklager, lade udføre og bekoste støjmålinger eller –beregninger til kontrol af, at vilkårene er

opfyldt. Målingerne skal dog højst udføres 1 gang årligt. Målingerne kan forlanges gentaget ved vilkårsoverskridelser.

Støjmålinger/beregninger skal udarbejdes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen (pt. nr. 5 og 6/1984: Måling af ekstern støj fra virksomheder).

Støjmålinger/beregninger skal gennemføres af et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af miljøstyrelsen til at udføre "Miljømålinger – ekstern støj".

Måleprogram og –metode skal forelægges tilsynsmyndigheden til godkendelse, inden målingerne udføres. Målingerne/beregningerne skal foretages de mest støjbelastede steder uden for ejendommen og være ledsaget af oplysninger om de driftsomstændigheder, hvorunder de er fremkommet.

b) Virksomheden skal, såfremt det ved støjmåling eller –beregning konstateres, at støjgrænserne ikke overholdes, iværksætte støjdæmpende foranstaltninger, herunder evt. ændringer i produktionen/driften. Effekten af de støjdæmpende foranstaltninger skal dokumenteres ved støjmåling eller –beregning på den driftsansvarliges regning.

9. Sikkerhedsforanstaltninger

9.1. Generelle sikkerhedsforanstaltninger

a) Virksomheden skal indrettes sådan, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forebygges eller forhindres, og sådan at skadens omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

b) Akut forurening, som følge af driftsuheld eller andet, skal straks meddeles til Ravnsborg Kommune (fra 1. januar 2007 Lolland Kommune) eller Miljøvagt/beredskabet på tlf. 112, såfremt forureningen sker uden for rådhusets åbningstid.

9.2. Sikkerhedsforanstaltninger omkring gyllehåndtering

a) Gylleanlæg skal sikres mod gylleudslip. F.eks. skal el-installationer i tilknytning til pumpesystemer indrettes således, at pumpen ikke utilsigtet kan startes og ved regelmæssigt at føre egenkontrol jf. vilkår herom oven for.

b) Gyllekanaler skal indrettes i overensstemmelse med AT-anvisning nr. 2.6.1.1. af august 1996 eller senere udgaver.

Bemærkninger til godkendelsen

Anmeldepligt

Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse. Det betyder bl.a., at virksomheden ikke må udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt i henhold til § 33 i Miljøbeskyttelsesloven (lov.bek. nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse med senere ændringer).

Ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles tilsynsmyndigheden, Ravnsborg Kommune (fra 1. januar 2007 Lolland Kommune). Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg, omfattet af kapitel 3-8 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (bek. nr. 814 af 13. juli 2006, skal der indgives anmeldelse herom til Højreby Kommune (fra 1. januar 2007 Lolland kommune).

Enhver ændring af udspretningsarealerne skal sendes til VVM-screening hos Storstrøms Amt (fra 1. januar 2007 Lolland Kommune).

Såfremt der fremover modtages nogen form for affaldsprodukter til udbringning på landbrugsjord (f.eks. slam og halmakse) skal dette anmeldes til kommunen, og udspretningen skal overholde den til enhver tid gældende lovgivning.

Forpligtelser i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen

Samtidig med vilkårene i denne godkendelse skal virksomheden indrettes og drives i overensstemmelse med reglerne i den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse (p.t. Miljøstyrelsens bek. nr. 814 af 13. juli 2006).

I den forbindelse kan det nævnes, at:

- Virksomheden skal til enhver tid overholde bekendtgørelsens kap. 10 om anvendelse af husdyrgødning, harmonikrav m.v.
- Har virksomheden ikke tilstrækkeligt areal til opfyldelse af harmonibestemmelserne, skal der foreligge skriftlige forpagtningsaftaler eller andre skriftlige aftaler om udbringning af husdyrgødning uden for ejendommen.
- Der skal til enhver tid over for tilsynsmyndigheden kunne forelægges sædskifte- og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Det forudsættes, at Skov- og Naturstyrelsens anvisning for føring af logbog og retningslinjerne for etablering af tæt overdækning på gyllebeholderen følges. Herunder at det noteres, hvis det konstateres at overdækningen er defekt, og at overdækningen skal være intakt senest 7 dage efter, en mangelfuld overdækning konstateres.

Forpligtelser i forhold til arealkrav

Det forudsættes, at kravene til udbringningsareal på ejendommen kan opfyldes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav.

Retsbeskyttelse

Indtil der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en miljøgodkendelse, kan tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 41.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 41, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker, eller
- der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler om risikobetonede processer m.v.

Inden for retsbeskyttelsesperioden kan tilsynsmyndigheden endvidere til enhver tid revidere vilkår for egenkontrol, med henblik på at forbedre virksomhedens kontrol med egen forurening, eller for at opnå et mere hensigtsmæssigt miljøtilsyn, jf. § 72, stk. 2 i miljøbeskyttelsesloven.

Revurdering af godkendelsen

Ejendommen er som tidligere nævnt omfattet af bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed med senere ændringer (bl.a. bek. nr. 878 af 19. sept. 2005 om ændring af bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed) bilag 1, under listepunkt I 101:

- o litra a: Anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 dyreenheder (dog 270 dyreenheder, hvis mindst 90 % af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise til 30 kg) eller 750 stipladser.

Virksomheder under dette punkt er (i)-mærket (IPPC-virksomhed) og derfor omfattet af reglerne for regelmæssig revurdering af IPPC-virksomheder m.fl.

I henhold til bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, § 17, skal godkendelsesmyndigheden regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage virksomhedens samlede godkendelse op til revurdering, dog første gang, når der er forløbet 8 år. Næste revurdering skal derfor foregå i 2014. Såfremt godkendelsen påklages til højere administrativ myndighed, skal revurderingen ske senest 8 år efter datoen for klageinstansens afgørelse.

Som indledning til revurderingen sender tilsynsmyndigheden et oplæg til virksomheden om myndighedens foreløbige overvejelser om revurderingen.

På baggrund af revurderingen træffer tilsynsmyndigheden afgørelse om, enten at vilkårene skal ændres, eller at revurderingen ikke medfører ændringer i virksomhedens godkendelse. Afgørelsen træffes med hjemmel i lovens § 41, jf. § 41 b. I afgørelsen fastsættes også tidspunktet for næste regelmæssige revurdering.

Hvis der i forbindelse med revurdering af en godkendelse har været gennemført den i § 11 nævnte procedure m.h.t. høring af offentligheden, skal afgørelsen indeholde oplysning om den gennemførte procedure, herunder en redegørelse for tilsynsmyndighedens overvejelser på baggrund af de synspunkter, som offentligheden giver udtryk for.

Sanitært spildevand

I forbindelse med, at der vil blive udarbejdet en spildevandsplan for området (senest 2012), kan der blive stillet krav om forbedret spildevandsrensning.

Olietanke

De eksisterende olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsens regler, da de er etableret før 1. september 2005.

Såfremt der placeres andre olietanke på ejendommen, skal Ravnsborg Kommune (fra 1. januar 2007 Lolland Kommune) underrettes herom ved indsendelse af dokumentation jf. olietankbekendtgørelsens bestemmelser.

For overjordiske olietanke skal der udarbejdes tillæg til miljøgodkendelsen med vilkår for tankenes drift. Nedgravede olietanke vil være reguleret af olietankbekendtgørelsens bestemmelser.

Uddrag af §§ 35 i Olietankbekendtgørelsen:

Sløjfningsterminer for overjordiske tanke under 6.000 l er jf. olietankbekendtgørelsen:

- 1) Tanke, hvis fabrikationsår ikke kendes eller kan fastlægges, skal sløjfes senest den 31. august 2008.
- 2) Tanke af plast skal sløjfes senest 20 år efter fabrikationsåret
- 3) Øvrige tanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret
- 4) Dog kan tanke, som er typegodkendt med indvendig korrosionsbeskyttelse ved belægning eller offeranode anvendes i op til 40 år efter fabrikationsåret.

Affald

Reglerne for erhvervsvirksomheders håndtering af affald er beskrevet i kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder affaldshåndbogen for kommuner på Lolland-Falster. Affaldshåndbogen er tilgængelig på www.affald-lf.dk. Heraf fremgår bl.a., at:

- **Dagrenovation** skal indsamles via den kommunale indsamlingsordning
- **Kadavere og døde dyr** fra landbrug skal afleveres til godkendt destruktionsanstalt eller specialforbrænding. Eksempel på modtageanlæg: Specialforbrænding Special Waste System, Herthadalvej 4A, 4840 Nørre Alslev, tlf.: 54 40 02 12 eller Destruktionsanstalt DAKA a.m.b.a., Hejdesvej 23, Ortved, 4100 Ringsted, tlf.: 76 74 51 11.
- Virksomheden, der frembringer farligt affald, skal anmelde arten og mængden af **farligt affald** til kommunen. Anmeldelsen skal ske en gang, og derefter kun ved væsentlige ændringer i arten og mængden af farligt affald. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldets art, EAK-kode, affaldets oprindelse, mængde, emballering, sammensætning og egenskaber.
- Virksomheder skal benytte den fælleskommunale indsamlingsordning af olie- og kemikalieaffald, som på byrådets vegne administreres af I/S REFA, Center for olie- og kemikalieaffald, tlf. 54 88 11 00.
- Virksomheder kan søge kommunen om at blive fritaget for at benytte den fælleskommunale indsamlingsordning, hvis affaldsproducenten godtgør, at affaldet kan håndteres miljømæssigt forsvarligt på anden måde. Fritagelse kan meddeles for højst 4 år ad gangen.
- **Klinisk risikoaffald**, herunder brugte kanyler, medicinrester og tom emballage herfra, skal udsorteres i en ren fraktion og holdes adskilt fra øvrigt affald.

- Farligt affald skal til enhver tid opbevares miljømæssigt forsvarligt, således at der ikke opstår fare for forurening af jord og grundvand. Ved forsvarlig opbevaring forstås normalt, at affaldet opbevares i hensigtsmæssig emballage under tag, på fast tæt bund uden mulighed for afløb til kloak, jord, vandløb eller grundvand. Oplagspladsen skal være forsynet med opkant og have en opsamlingskapacitet til en mængde svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder til flydende affald.
- For affaldstyper, der ved sammenblanding kan give anledning til miljø- eller sundhedsskade, skal det sikres, at der ikke kan ske blanding i tilfælde af lækage i 2 eller flere beholdere. Beholderne skal anbringes således, at eventuelle utætheder let kan konstateres og således, at tømning eller afhentning let kan finde sted.
- Kommunen kan efter en konkret vurdering godkende andre opbevaringsforhold. Nedgravede beholdere må ikke bruges til opbevaring af farligt affald, f.eks. spildolie.
- Kommunen kan påbyde en virksomhed at aflevere farligt affald regelmæssigt, for at undgå, at affaldet ophobes på virksomheden.
- Virksomheden skal føre **register i form af stamkort** over det producerede affald.

Transport

Transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km fra husdyrproduktionsanlægget skal foregå med lastbil eller påhængskøretøj hertil jf. bek. nr. 825 af 2. oktober 2002 om husdyrhold og arealkrav m.v. Under transporten skal flydende gødning opbevares i lukkede tanke.

Miljøgebyr

Landbrug med dyrehold på mere end 3 DE er omfattet af Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 942 af 16. september 2004 om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter Miljøbeskyttelsesloven. Taksien, timebetaling for udført arbejde, fastsættes af ministeriet for hvert kalenderår (kr. 249,- i 2006).

Lovhjemmel

Godkendelse meddeles med hjemmel i Miljøbeskyttelseslovens § 33. Derudover henvises til Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 943 af 16. september 2004 om godkendelse af listevirksomhed med senere ændringer (godkendelsesbekendtgørelsen) og Miljøministeriets vejledning om godkendelse af husdyrbrug nr. 4/1997,

Offentliggørelse

Godkendelsen træder i kraft ved annonceringen. Klage over godkendelsen har ikke opsættende virkning. Miljøgodkendelsen annonceres i husstandsomdelt avis i området (Ekstraposten).

Klagevejledning

Denne miljøgodkendelse kan inden en frist på 4 uger, fra afgørelsen er bekendtgjort, påklages til Skov- og Naturstyrelsen af:

Afgørelsens adressat

Enhver, der har individuel, væsentlig interesse i sagens udfald

Embedslægeinstitutionen for Storstrøms Amt

Storstrøms Amt

Klageberettigede interesseorganisationer

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Skov- og Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø. Klagen fremsendes til Ravnsborg Kommune, Teknisk Team, Stationsvej 4, 4913 Horslunde. (Efter 1. januar 2007: Lolland Kommune, Teknisk Forvaltning, Fruegade 7, 4970 Rødby). Ravnsborg Kommune/Lolland Kommune videresender klagen til Skov- og Naturstyrelsen. En eventuel klage skal være Ravnsborg Kommune/Lolland Kommune i hænde senest ved klagefristens udløb.

Såfremt afgørelsen ønskes prøvet ved domstolene, skal der – jf. Miljøbeskyttelsesloven § 101, stk. 1 – være anlagt sag senest 6 måneder fra d.d., eller – hvis afgørelsen påklages – inden 6 måneder efter klageinstansens afgørelse.

Ansøger underrettes, såfremt der indgives klage.

Ravnsborg Kommune
Den 19. december 2006

Jørgen Jørgensen
Teknisk Team

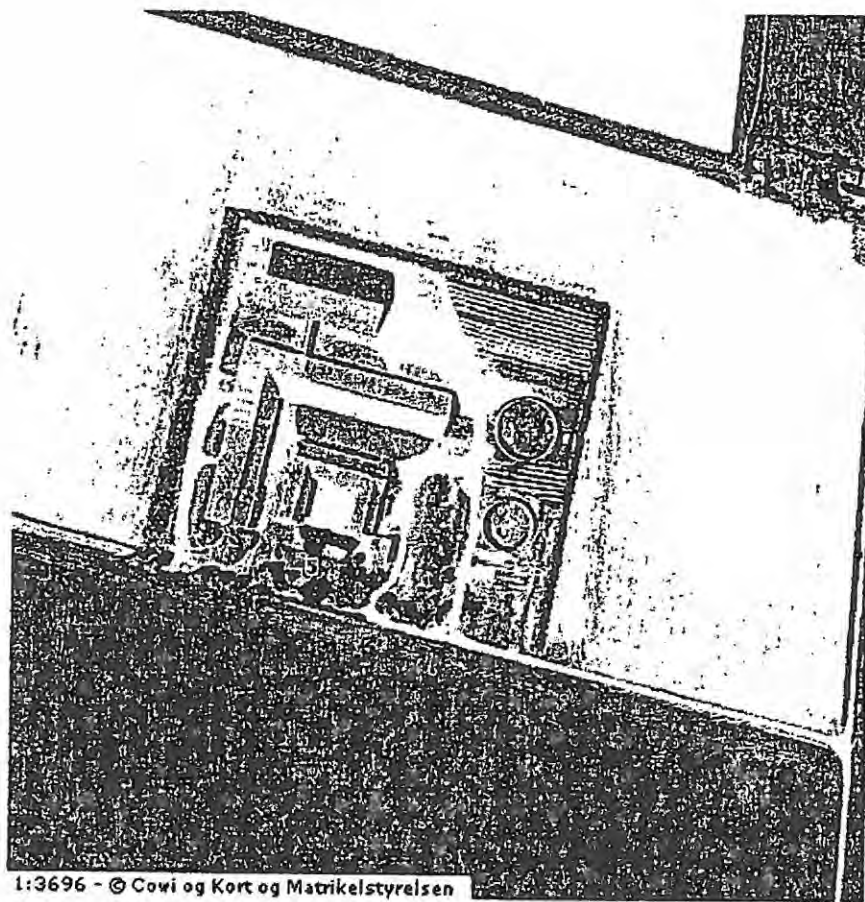
Bilag:

Miljøteknisk vurdering, ROVESTA Miljø I/S, okt. 2006
Situationsplan med markering af staldafsnit

Kopi:

Storstrøms Amt, Parkvej 37, 4800 Nykøbing F.
Embedslægerne, Havnepladsen 8, 4800 Nykøbing F.
Arbejdstilsynet, Tilsynscenter 2, Postboks 1228, 0900 København C.
ROVESTA Miljø I/S, Herningvej 36 A, 4800 Nykøbing F.
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Lokalafdelingen af Danmarks Naturfredningsforening v. Gunvor Thorsen, Tværvejen 3, Sæbyholm, 4900 Nakskov
Skovgaard Agro Consult Aps, Postbox 18, 8643 Ans By
Frluftsrådet Storstrøms Amt, v. Terkel Jacobsen, Pilevænget 2, Skelstrup, 4930 Maribo.

Miljøteknisk vurdering

1:3696 - © Cowi og Kort og Matrikelstyrelsen

**i forbindelse med miljøgodkendelse
af landbrugsejendommen
Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde
December 2006**

1. Indledning

ROVESTA Miljø I/S har på vegne af Ravnsborg Kommune behandlet ansøgning om miljøgodkendelse af den eksisterende svineproduktion på landbrugsejendommen Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde.

Ansøgningen er indgivet som følge af de nye krav om godkendelse på baggrund af antal stipladser jf. Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 878 af 9. sep. 2005 om ændring af bekendtgørelse nr. 943 af 16. sep. 2004 om godkendelse af listevirksomhed (i det efterfølgende betegnet godkendelsesbekendtgørelsen). Produktionen har mere end 750 stipladser i søer, og er dermed omfattet af godkendelsesbekendtgørelsen.

Ansøgningen er fremsendt af Skovgaard Agro Consult Aps, Postbox 18, Kongensbro, 8643 Ans By på vegne af Torben Jørgensen. Kontaktperson i Skovgaard Agro Consult ApS er Nina Gamby, tlf. 70 21 44 88.

1.1. Stamdata

Ejendommens navn: Tjørnevang
Virksomhedens adresse: Tjørnevangsvej 5, 4912 Harpelunde
Matr.nr. 7-a m.fl. Harpelunde By, Sandby
Ejerforhold: Torben Jørgensen
Kontaktperson: Torben Jørgensen, tlf. 54 93 11 42 / mobil 40 55 12 71
Virksomhedens CVR nr.: 20396601
P-enhed: 33307700
CHR-besætningsnr.: 68345
SE-nr. 20396601
Tilsynsmyndighed: Ravnsborg Kommune / pr. 1. januar 2007 Lolland Kommune

1.2. Kort beskrivelse af projektet

Der søges om godkendelse af den eksisterende svineproduktion i eksisterende bygninger.

Produktionen er i juli 2001 anmeldt til Ravnsborg Kommune, som den 11. januar 2001 har vurderet, at det anmeldte opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser. Anmeldelsen omfattede etablering af en ny stald og gyllebeholder samt udvidelse af eksisterende stald.

Storstrøms Amt har den 11. oktober 2001 meddelt, at den anmeldte produktion ikke er omfattet af VVM-reglerne.

Produktionen omfatter 1135 årssøer med 33.000 smågrise 0-7,2 kg. På anmeldesestidspunktet svarede det til $1135 \times 0,22 \text{ DE} = 249,7 \text{ DE}$ jf. den dagældende husdyrgødningsbekendtgørelse (nr. 877 af 10. december 1998). Med den aktuelt gældende husdyrgødningsbekendtgørelse (nr. 814 af 13. juli 2006) svarer det til $1135 / 4,3 \text{ DE} = 264 \text{ DE}$.

Ansøgningsmaterialet indeholder:

- o Forslag til miljøteknisk vurdering
- o Flyfoto fra Storstrøms Amts hjemmeside. Viser placering af ejendom og produktionsbygninger.
- o Situationsplan 1:500 med indtegning af afdelinger.

Produktionen har været oppe på det anmeldte niveau siden januar 2002.

Der foreligger ikke oplysninger om andre planer eller projekter end det, der indgår i den aktuelle ansøgning.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er behov for tilladelser i form af f.eks. landzonetilladelse, byggetilladelse eller tilladelse i forhold til VVM, da der er tale om en eksisterende produktion.

1.3. Lovhjemmel til godkendelse

Ansøgningen vedrører godkendelse efter kapitel 5 i Miljø- og Energiministeriets lovebekendtgørelse nr. 753 af 25. august 2001 om miljøbeskyttelse med senere ændringer (i det efterfølgende betegnet miljøbeskyttelsesloven).

Ejendommens aktiviteter er optaget på listen over godkendelsespligtige virksomheder under punkt I-101a: Anlæg til husdyrproduktion for mere end 250 dyreenheder, dog 270 dyreenheder, hvis mindst 90 % af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise indtil 30 kg eller 750 stipladser.

Husdyrproduktionen er desuden i-mærket i godkendelsesbekendtgørelsen, hvilket betyder, at der er tale om en IPPC-virksomhed, dvs. at den er underlagt IPPC-direktivet, EUROPA RÅDETS DIREKTIV 96/61/EF af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening.

Skov- og Naturstyrelsen har i brev til kommunerne den 30. september 2005 meddelt, at der for godkendelser på eksisterende virksomheder, der bliver omfattet af de nye regler om godkendelsespligt på baggrund af antal stipladser ikke er krav om forudgående offentlig annoncering

Afgørelse om godkendelse offentliggøres i Extraposten.

1.4. VVM-screening

Ansøgningen kræver ikke VVM-screening i Storstrøms Amt, da der er foretaget screening på den eksisterende produktion.

1.5. Sagsmateriale

Denne miljøtekniske vurdering bygger på følgende materiale:

Materiale indgivet til miljøgodkendelsen:	
Ansøgning om miljøgodkendelse fra Skovgaard Agro Consult Aps	2. juni 2006
ROVESTA notat med supplerende oplysninger, indhentet ved tilsynet	10. oktober 2006
Supplerende oplysninger fra Skovgaard Agro Consult Aps	2. november 2006
Supplerende oplysninger fra Skovgaard Agro Consult Aps pr. mail	12./13. dec. 2006
Tidligere sagsmateriale:	
Anmeldelse af landbrugsbyggeri fra Skovgaard Agro Consult Aps	12. juli 2001
Afgørelse vedrørende VVM-reglerne fra Storstrøms Amt	9. oktober 2001

Vurdering

ROVESTA Miljø I/S vurderer, at sagen var fuldt oplyst, den 13. december 2006.

2. Beliggenhed**2.1. Planforhold**

Ejendommen "Tjørnevang", Tjørnevangsvej 5 er beliggende i landzone i Ravnsborg Kommune (fra 1. januar 2007, Lolland Kommune). Ejendommen er fritliggende i det åbne land nord for landsbyen Sandby.

I henhold til Regionplan 2001-2013 er anlægget beliggende i et jordbrugsområde, hvor det bl.a. tilstræbes, at evt. miljøkonflikter mellem bestående jordbrugsbedrifter og nye bebyggelser og anlæg undgås.

Området er i regionplanen udlagt som område med særlige drikkevandsinteresser.

Vurdering

Der er ikke i forbindelse med denne godkendelse foretaget en nærmere vurdering af planforholdene, da det forudsættes vurderet i tidligere anmeldelser/screeninger af ejendommen.

2.2. Afstande og afstandskrav

Overholdelsen af afstandskravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 3,4 og 6 er vurderet på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet og ROVESTA's notat fra tilsyn:

Afstande fra stalde, ensilageoplag og gyllebeholdere til relevante omgivelser

Afstand fra ny stald og gyllebeholder til:	Aktuel afstand (m)	Afstandskrav (m)
Nærmeste nabobeboelse, nordøst	240	100
Samlet bebyggelse, Sandby	1.100	300
Landsby, Vesterbo	2.000	300
Enkelt vandindvinding (egen)	Ikke rel.	25
Fælles vandindvinding	Ca. 2000	50
Vandløb, dræn, søer	>100	15
Offentlig vej,	>100	15
Egen beboelse	50	30
Levnedsmiddelvirksomhed	>2000	25

Vurdering

De væsentligste lokaliseringsfaktorer for landbrugsejendomme er lugt og til dels støj. Ved eksisterende landbrug kan afstandskravet anvendes ved vurdering af behovet for skærpede vilkår til de komfortrelaterede gener, såsom lugt og støj.

I den aktuelle sag kan afstandskravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen overholdes med pæn margin. Det vurderes således, at produktionen opfylder gældende krav til placering i forhold til forureningsfølsomme områder, herunder nabobeboelser.

3. Indretning og drift**3.1. Produktion**

Den eksisterende produktion består af 1135 søer med 33.000 pattegrise, som ved ca. 7 kg overføres til dels eksterne aftagere, dels til ejendommen Pilevej 25, som er ejet af Torben Jørgensen selv.

Fra årsskiftet 2006/2007 vil samtlige smågrise blive overført til Pilevej 25, hvor de vil blive opfedet til 30 kg. En ny stald er under opførelse til formålet

Antallet af dyreenheder er beregnet jf. Bek. nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Dyreart	Antal	Stipladser	Antal dyr/dyreenhed	Dyreenheder
Søer	1.135	1.135	4,3	264
DE i alt				264 DE

I drægtighedsstalden er der plads til 550 søer på dybstrøelse. I den ældste fareafdeling er der 120 pladser med delvist spaltegulv.

I den nyeste fare/løbeafdeling er der 180 stipladser i fareafdelingen og 392 stipladser til søer samt plads til 3 orner. Desuden er der 10 poltestier med plads til 12 polte i hver. Poltene og ornerne medregnes ikke i antal stipladser. Der er delvist spaltegulv overalt.

Ovennævnte tal for stipladser er de fysiske stipladser, hvori der bl.a. indgår de lovpligtige 5-10% sygestier og et antal pladser, som er nødvendige af hensyn til den variation i produktionen, der opstår afhængig af, om der er tale om 4 eller 5 ugers fravæning.

Det maksimale antal dyr (svarende til Skov- og Naturstyrelsens definition af stipladser) er:

- Farestald = 300 søer
- Løbe-/kontrolafdeling = 285 søer
- Drægtighedsafdeling = 550 søer

Vurdering

Der stilles vilkår om at føre egenkontrol, der dokumenterer produktionens omfang på ethvert tidspunkt (se afsnit om egenkontrol).

3.2. Staldindretning – herunder BAT

Ansøgningsmaterialet indeholder følgende oplysninger om de 3 afdelinger:

Drægtighedsafdeling:

Søerne er løsgående i store stier med dybstrøelse og bliver fodret efter cafeteria-princippet, d.v.s. i hold. Hovedparten af gødningen og urin opsuges af halm. Halmen bliver i stalden og udmuges 2 gange årligt. Dybstrøelsen opbevares uden for drægtighedsstalden på den faste betonplads, indtil det køres ud på markerne.

De to fareafdelinger (en ældre og en nyere):

Søerne opstaldes i stier med en boks. Denne sikrer, at søerne ikke lægger sig på pattegrisene. For smågrisene er der tillige en smågrisehule, hvor der dels er etableret gulvvarme og dels en overdækning. Begge dele sikrer, at pattegrisene tilbydes et godt mikroklima. Stibunden er udformet med delvis spaltegulv, så hygiejnen er god i staldene – efter det oplyste.

Løbeafdeling:

I løbeafdelingen er søerne opstaldet i bokse. Der er mulighed for god kontakt til ornerne, hvorved der sikres en god brunst, således at der kan gennemføres en succesfuld løbning af soen. Der er plads til 3 orner i løbeafdelingen. Gulvet er udformet som delvist betonspaltegulv, hvilket sikrer at søernes gødning og urin forsvinder hurtigt i gyllekanalerne. Derved sikres, at søerne er rene.

Gødningshåndtering beskrives i afsnit 4.

Bedst tilgængelig teknik (BAT) samt miljøstyring

Torben Jørgensen oplyser, at der ikke er mulighed for i de eksisterende stalde at anvende BAT i større grad. Lugtgener fra staldanlægget forebygges og reduceres ved, at der holdes en god staldhygiejne og drift, f.eks.:

- renholdelse af stalde (er der redegjort for i ansøgningsmaterialet)
- kort opholdstid af gødning i staldene,
- tørt lejeareal og tørre flader generelt,
- lav lufthastighed over fugtige flader
- delvis spalteareal, d.v.s. mindre fordampning af gødning fra gyllekanaler.

Der er overbrusning i staldene, hvilket kan sænke temperaturen og reducere støvgener.

Ansøger anfører, at der er naturlig ventilation i drægtighedsstalden, hvilket reducerer energiforbruget væsentligt i forhold til andre ventilationstyper:

Vurdering

Der skal i projekteringen tages højde for bedst tilgængelig teknologi (BAT) ved ethvert valg af produkter, der indgår i bygge- og driftsfasen. I den forbindelse kan ROVESTA Miljø I/S henvise til BAT-Byggeblade, udgivet af Dansk Landbrugsrådgivning, Landscentret. Landscentret har på

nuværende tidspunkt udsendt følgende BAT-Byggeblade, omhandlende reducere af ammoniakfordampning og lugt fra stalde:

- Rensning af afgangsluft i staldventilation ved brug af syre, nr. 106.04.57 og 58
- V-formede gyllekanaler, nr. 106.04.51
- Delvis spaltegulv, nr. 106.04.52
- Svovlsyrebehandling af gylle i stalde, nr. 106.04.54 og 56
- Delvis spaltegulv med skraber og køling af gylle, nr. 106.04.53
- 2-klimastald med delvist spaltegulv til smågrise, nr. 106.03-52

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille krav om indførelse af ny teknologi. Antallet af dyr på stald vil danne grundlag for vurderingen af lugtudbredelsen, og dermed vurderingen af behovet for lugtreducerende tiltag. Se afsnit om lugt senere.

Der bør stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal fravalg af BAT begrundes.

Det vurderes umiddelbart, at virksomheden med fordel kunne systematisere miljøindsatserne ved indarbejdning af et miljøstyringssystem. ROVESTA Miljø I/S anbefaler generelt, at virksomheder udformer konkrete miljømålsætninger for produktionen. Udover den gevinst, der følger med en systematisk miljøindsats, giver det virksomheden et godt udgangspunkt til at kvalificere sig på niveau 1 i forbindelse med kommunens kategorisering af virksomheden.

3.3. Ventilation

Ventilationen i drægtighedsstalden er naturlig ventilation.

I den ældste fareafdeling er der diffus undertryksventilation med 3 afkast.

I den nyere fare/løbeafdeling er der diffus undertryksventilation med 5 afkast i farestalden. I løbeafdelingen er der 2 gulvudsugninger samt 3 afkast fra rummet.

Vurdering

Det vurderes, at der i godkendelsen, bør stilles vilkår om, at ventilationsanlæg skal fungere, så der ikke opstår væsentlige luft- eller støjgener for omkringboende. Der skal foretages jævnlige eftersyn og regulering af ventilationsanlæg med henblik på at mindske støjemissionen.

3.4. Opbevaring og forarbejdning af foder

Der fodres med vådfoder, som indkøbes formålet. Der sker kun tilsætning af vand på ejendommen. Der er i foderladen en samlet kapacitet på ca. 60 tons råvarer. Sammen med mineraler og vitaminer blandes foderet med væske i vådfoder-blandekar. Herefter pumpes foderet rundt til grisene.

Vurdering

Det vurderes, at der bør stilles vilkår om, at foder skal opbevares, så det ikke giver risiko for lugt- eller støvgener, eller giver risiko for tilhold af skadedyr. Der henvises desuden til afsnittet om støj.

3.5. Olietanke

Der er følgende olietanke på ejendommen:

Anvendelse	Placering	Overjord/Underjord	Størrelse	Årgang	Tanknr.
Diesellole	Udendørs på betonplads	Overjordisk	2.500 liter	2003	139753 G.nr. 01-5023

Vurdering

De eksisterende olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsens regler, da de er etableret før 1. september 2005. Der skal i bemærkningerne til godkendelsen anføres, at såfremt der placeres andre olietanke på ejendommen, skal Ravnsborg Kommune (fra 1. januar 2006 Lolland Kommune) underrettes herom ved indsendelse af dokumentation jf. olietankbekendtgørelsens bestemmelser.

Nedgravede olietanke vil være reguleret af olietankbekendtgørelsen (Bek. nr. 633 af 27. juni 2005 med senere ændringer), mens det for overjordiske tanke vil være påkrævet at udarbejde tillæg til miljøgodkendelsen med vilkår om tankenes drift. Dette gælder også for lejede tanke.

Uddrag af §3 i Olietankbekendtgørelsen:

Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på overjordiske eller nedgravede anlæg, der udgør en hovedaktivitet, der selvstændigt er optaget på listen over godkendelsespligtige virksomheder, jf. bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed.

Stk. 2. Bekendtgørelsen finder ikke anvendelse på godkendelsespligtige overjordiske anlæg på listevirksomheder, jf. dog stk. 3 og 4.

Stk. 3. Ved afgørelser om godkendelse af listevirksomhed efter lovens § 33, stk. 1, som omfatter tankanlæg, skal vilkårene for overjordiske anlæg under 6.000 l mindst omfatte kravene i bekendtgørelsens §§ 16-17, § 18, stk. 1 og 3, §§ 21-22, §§ 24-25, § 26, stk. 1 og §§ 28-33.

Stk. 4. Bekendtgørelsen finder dog anvendelse på overjordiske tanke, omfattet af stk. 2, der er etableret før 1. september 2005.

Uddrag af §§ 35 i Olietankbekendtgørelsen:

Sløjfningsterminer for overjordiske tanke under 6.000 l:

Stk. 1, 4), Tanke, hvis fabrikationsår ikke kendes eller kan fastlægges, skal sløjfes senest den 31. august 2008.

Stk. 3. Tanke af plast skal sløjfes senest 20 år efter fabrikationsåret

Stk. 1, 3) Øvrige tanke skal sløjfes senest 30 år efter fabrikationsåret

Stk. 1, 1) Dog kan tanke, som er typegodkendt med indvendig korrosionsbeskyttelse ved belægning eller offeranode anvendes i op til 40 år efter fabrikationsåret.

3.6. Bivirksomhed

Der er ikke nogen form for bivirksomhed på ejendommen.

3.7. Ressourceforbrug

Vand

Ejendommen vandforsynes fra Sandby Vandværk. Der er ikke ubenyttede brønde eller borer på ejendommen.

Det samlede vandforbrug til drikke- og rengøringsvand er oplyst til: 8.000 m³ årligt. Der er etableret en buffertank på 3.000 liter i tilknytning til foderblandingsanlægget.

Energi

Jf. ansøgningsmaterialet er energiforbruget:

El (stalde og foderlade): 200.000 kWh

Dieselolie (traktorer): 40.000 kWh

Halm til fyring (stalde): 183 tons

Der bruges halm til opvarmning af staldene, hvilket begrænser olieforbruget. Der bruges ca. 500 kg halm dagligt, 365 dage om året.

Øvrige råstoffer

Der anvendes ca. 200 kg medicin årligt. Til rengøring af stalde, ca. hver 4. uge, anvendes et rengøringsprodukt, som indeholder sæbe og desinfektionsmiddel, ca. 600 liter årligt.

Der opbevares ikke kemikalier, som indgår i ejendommens markdrift, da markdriften varetages af Arne Pedersen, Harpelundevej 76.

Vurdering

Det stilles ikke vilkår om opgørelse af ressourceforbrug, men det anbefales Torben Jørgensen af overveje en form for miljøstyring, hvori optimering af ressourceforbruget naturligt vil kunne indgå.

3.8. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der kan generelt på landbrugsejendomme forekomme driftsforstyrrelser, som kan medføre forøget forurening.

Der anføres ikke i ansøgningsmaterialet eksempler på konkrete driftsforstyrrelser, men gylletanke og døde dyr nævnes. ROVESTA foreslår ansøger følgende oversigt:

Eks. driftsforstyrrelser	Eks. forureningsrisiko
Overløb eller revnet gyllebeholder	Forurening af arealer omkring gyllebeholder, herunder evt. dræn/recipient
Utæt flydelag	Øget ammoniakfordampning, lugtgener
Forkert foderblanding (m. lille risiko)	Forøget N og P indhold i gødning og dermed risiko for overgødskning.
Alvorlig svinesygdom	Nedslagtning af besætning
Strømsvigt	Svigt i ventilationssystem
Mgl. afhentning af døde dyr	Lugtgener, uhygiejniske forhold
Mgl. Staldhygiejne	Lugtgener, uhygiejniske forhold, fluer/skadedyr

Torben Jørgensen har ved tilsyn den 20. september 2006 bekræftet ovennævnte mulige driftsforstyrrelser:

Vurdering

Det vurderes generelt, at anlæg der drives forsvarligt og ansvarsfuldt – herunder vedligeholdes og rengøres efter behov - kun i sjældne tilfælde giver anledning til driftsforstyrrelser, der forårsager forøget forurening.

Der bør stilles vilkår om at:

Virksomhedens produktionsanlæg skal indrettes, så spild og andet ukontrolleret udslip forhindres eller forebygges, og eventuelle skaders omfang begrænses.

Akut forurening skal anmeldes til tilsynsmyndigheden og/eller miljøvagten/beredskabet.

Gylleanlæg skal sikres mod gylleudslip, f.eks. ved indretning af el-installationer på gyllepumperne.

Gyllekanaler skal være indrettet i overensstemmelse med AT-anvisninger.

4. Husdyrgødning

4.1. Samlet gødningsproduktion

I drægtighedsstalden produceres gødning som dybstrøelse. Fra de øvrige staldafsnit produceres gylle.

Der modtages ikke husdyrgødning fra andre ejendomme.

Jf. ansøgningsmaterialet fra Skovgaard Agro Consult Aps produceres følgende gødningsmængder. Beregningerne er foretaget i henhold til Landbrugets Byggeblade fra 2004 ud fra normal, korrigeret for de faktiske forhold.

Dyregruppe	Antal dyr	Gylle pr. gris t/gris/år	Gylle i alt t/år	Dybstrøelse t/år
Søer med smågrise	600	5,41	3.246	
Søer - dybstrøelse	535	2,08	1.113	
Søer - dybstrøelse	535	0,67 + korrektion for faktiske forhold		475
I alt			4.359	475

Der er sædvanligvis ikke behov for at tilføre snittet halm for at få dækkende flydelag. Manglende flydelag på den største gyllebeholder ved tilsynet den 20. september 2006 er, ifølge Torben Jørgensens oplysninger, noget ekstraordinært.

4.2. Gylleopbevaring

Der er træk og slip i gyllekummerne i stalden. Gyllen pumpes fra kummerne til gyllebeholderne.

I tabellen ses en oversigt over ejendommens gylleopbevaringsanlæg med kapacitet af anlæggene:

Type	Kapacitet i m ³	Overdækning	Opførelsesår	Bemærkninger, f.eks. beholderkontrol
Gyllebeholder	2.000	Naturligt	1997	Krav om beholderkontrol i 2007
Forbeholder	20			
Gyllebeholder (ny)	3.000	Naturligt	2001	Krav om beholderkontrol i 2011
Gyllekanaler	500			
Opbevaringskapacitet i alt (m³)	5.520			

Regnvand fra møddingspladsen udgør ca. 200 m³ årligt, som skal medregnes i opbevaringskapaciteten for gyllebeholderen. Derudover medregnes ca. 50 m³ vaskevand fra udendørs, befæstede arealer.

Vurdering

Opbevaringskapaciteten for gylle vurderes på baggrund af oplysningerne i ansøgningsmaterialet at være ca. 5.520/4.600 x 12 mdr. ~ 14 måneder, hvilket er fuldt ud tilstrækkeligt i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Det vurderes, at der bør stilles vilkår om mindst 12 måneders opbevaringskapacitet, hvilket rigeligt kan opfyldes.

Overfladevand, som tilledes gyllebeholderne, skal medregnes i opbevaringskapaciteten.

Kravene til dimensionering samt forhåndsansøgning af bl.a. gødningsbeholdere til flydende husdyrgødning er fastsat i husdyrgødningsbek. kapitel 7 og 11 (p.t. Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 814 af 13. juli 2006 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. med senere ændringer). ROVESTA Miljø I/S vurderer derfor, at der ikke er grundlag for at stille vilkår hertil i godkendelsen.

Overdækningen af gylletanke skal til en hver tid ske i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.: Gyllebeholderne skal bl.a. hele året være forsynet med en fast overdækning i form af flydedug, teltoverdækning eller lignende, det kan dog undlades at opfylde kravet om fast overdækning, såfremt der i stedet etableres tæt overdækning, f. eks. i form af naturligt flydelag, eller anden tæt overdækning på beholderne.

I godkendelsens bemærkninger bør der gøres opmærksom på retningslinjerne og tidsfristerne for retablering af flydelag i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholderen.

Driftsherren skal som led i egenkontrolordning løbende og regelmæssigt mindst 1 gang om måneden føre optegnelser i en logbog, herunder om tilstanden og tæthed af flydelaget eller anden tæt overdækning på hver enkelt beholder til dokumentation af, at der er et tilstrækkeligt tæt flydelag eller anden tæt overdækning. Logbogen føres i overensstemmelse med Skov- og Naturstyrelsens anvisninger.

Reglerne om udbringning samt opbevaring af gylle fremgår af husdyrgødningsbekendtgørelsen. Reglerne er således gældende og behøver derfor ikke indgå med særskilte vilkår i godkendelsen, medmindre det vurderes, at der er behov for skærpselser i forhold til bekendtgørelsen.

Omrøring af gyllen i gyllebeholderne kan give anledning til lugt- og støjgener. Det vurderes, at risikoen for lugtgener forøges ved at omrøring foregår i forårsperioden. For at begrænse eventuelle gener er det væsentligt, at gyllehåndteringen i forbindelse med udbringningen varer så kort tid som muligt. ROVESTA Miljø I/S vurderer, at godkendelsen bør indeholde vilkår, der præciserer, at omrøring af gyllen kun må foretages umiddelbart inden udbringning og max. 12 timer før.

Der bør stilles vilkår om sløjfning af gyllebeholderne efter ophør af produktionen

4.3. Håndtering af fast gødning

Dybstrøelsen køres direkte ud på marken 3 gange årligt, i august, december og april. Efter behov opbevares dybstrøelsen derudover på en støbt møddingsplads, indtil udbringning.

Møddingspladsen er på ca. 300 m², på den ene side afgrænset af en 1 m høj mur, på de 3 andre sider af 2 m randbelægning. Der er afløb til gyllebeholder. Dybstrøelsen opbevares ikke længere i markstakke.

Vurdering

Det vurderes, at der skal stilles vilkår om, at fast mæg/dybstrøelse også fremover opbevares på møddingspladsen og ikke i markstak.

Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 11 og Skov- og Naturstyrelsens vejledning om etablering og overdækning af kompost i markstakke samt overdækning af fast gødning skal dybstrøelsen være kompostagtig og tørstofprocenten skal være mindst 30 % for ethvert delparti, hvilket kan være svært at opfylde for dybstrøelse fra svinestalde, som ofte er meget uhomogent.

Dybstrøelsen skal på møddingspladsen overdækkes med kompostdug eller lufttæt materiale (plast) med mindre der sker daglig tilførsel. Dette krav fremgår af Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 12, og der vurderes ikke at være behov for at stille yderligere vilkår herom.

Da dybstrøelsen så vidt muligt, udsprede direkte fra stald på mark, vurderes der ikke at være baggrund for at stille vilkår om 9 måneders opbevaringskapacitet på møddingspladsen.

Benyttelse af møddingspladsen er reguleret af bl.a. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 22, og der stilles ikke yderligere vilkår herom. Møddingspladsen skal jf § 22 tømmes så ofte, at den ikke løber over, randbelægningen holdes fri for gødning, ligesom gødning ikke må flyde uden for møddingen eller give risiko herfor.

4.4. Gyllehåndtering

Udspredning

Gyllen omrøres før udbringning med propel. Omrøring og udbringning på lørdage, søn- og helligdage søges efter det oplyste begrænset mest muligt.

Torben Jørgensen vil melde sig til en SMS-ordning, hvor naboer kan blive orienteret om forestående udbringninger via SMS.

Der benyttes selvlæsende gyllevogn. Der er ikke etableret påfyldningeplads.

Gyllen udbringes med traktor og gyllevogn, hvorpå der er monteret slæbeslanger eller nedfælder, og dermed mindskes fordampning af ammoniak i forbindelse med udbringning af gyllen.

Udspretningsarealer

Harmoni- og arealkrav til udbringningsarealer reguleres af hhv. Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 28 og Bekendtgørelse nr. 1152 af 23/11/2006 om husdyrhold og arealkrav m.v., som trådte i kraft 2. decembeber.

ROVESTA Miljø I/S har foretaget følgende beregning af harmoni- og arealkrav (264 DE i svin).

DE	Harmonikrav (ha)	Arealkrav (ha)
0 - 120 DE	85,7	21,4
120-264 DE	102,9	30,9
I alt	188,6	52,3

Der er følgende arealer til rådighed for gylleudspredning fra ejendommens dyrehold:

	Status	Areal (ha)	Bemærkninger
Tjørnevangsvej 5	Ejet	82	Indgår i arealkrav og harmonikrav
Jesbyvej Torben Hansen	Gylleaftale	55 ha	Indgår i harmonikrav
Harpelundevej 76 Arne Petersen	Gylleaftale	120 ha	Indgår i harmonikrav
I ALT		257 ha	

Vurdering

Ved udbringning af gyllen skal der endvidere tages højde for almindelig god landmandspraksis, således at lugtgener og ammoniakfordampning begrænses mest muligt. Eksempelvis skal udbringning af gylle koncentreres over så kort tid som muligt, d.v.s. nogle få dage hvert år, således at lugtgenerne er så kortvarlige som muligt.

Den ansvarlige for svineproduktionen skal senest 48 timer før udbringning af flydende husdyrgødning orientere naboer om udbringningsperiodens forventede varighed samt eventuel efterbehandling af arealerne (nedbringning af gyllen inden 6 timer på ubevoksede arealer).

Med udgangspunkt i anlæggets placering i forhold til nabobeboelser vurderer ROVESTA Miljø I/S, at det ikke vil være nødvendigt derudover at stille skærpede krav i forhold til allerede gældende krav, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Såfremt der anvendes andet end gylleudlægger eller selvlæssende gyllebeholder, skal der etableres befæstet påfyldningsplads til gyllevogn med afløb til gyllebeholder.

Harmoniareal og Arealkrav.

ROVESTA Miljø vurderer, at harmoniarealet og arealkravet er opfyldt. Kravet til udspretningsareal er på ca. 188,6 ha, og der er med de indgåede gylleaftaler 257 ha til rådighed. Ejerkravet er på 52,3 ha, hvilket rigeligt er opfyldt.

Det skal fremgå af godkendelsens bemærkninger, at alle ændringer i udbringningsarealer skal screenes af Storstrøms Amt (efter 1. januar 2007, Lolland Kommune):

4.5. Næringsstoffer

Den forventede balance for N og P, herunder ammoniakfordampning og udvaskning, er beregnet af ansøgers konsulent på basis af det tværamtslige regneark vers. 2.1. norm 2005-06.

Der produceres følgende samlede næringsstofmængder i husdyrgødningen:

Gylle: 22,5 tons N/år 6,0 tons P/år
 Dybstrøelse: 4,5 tons N/år 1,3 tons P/år

Næringsstofoverskuddet forventes at være:

	Fosforoverskud (kg P pr. år)	N-overskud fra udbragt husdyrgødning (kg N pr. år)	Ammoniakfordampning, samlet for stald, lager og udbringning (kg N/år)
Nuværende produktion	2.147	2.960	6.804

Vurdering

Storstrøms Amt har den 9. oktober 2001 vurderet, at den anmeldte udvidelse af produktionen pr. 9. august 2001, ikke vil få væsentlig indvirkning på miljøet i væsentlig grad, herunder m.h.t. udledning af næringsstoffer til vandmiljøet. Der er ikke fra amtets side stillet vilkår om efterafgrøder.

Det vurderes, at der ikke er hjemmel til at stille vilkår omkring begrænsning af næringsstofoverskuddet i forbindelse med miljøgodkendelsen af den eksisterende produktion.

5. Virksomhedens gene- og forureningsbegrænsende foranstaltninger

5.1. Driftstider

Der er daglig pasning af dyrene primært i tidsrummet kl. 06.00-18.00 også lørdage, søndage og helligdage. Der vil i begrænset omfang også kunne forekomme kørsel til og fra ejendommen og aktivitet på ejendommen i aften- og nattetimerne i forbindelse med f.eks. overvågning eller alarmer. Derudover vil der være en konstant drift af staldanlægget, d.v.s. foder- og ventilationsanlæg.

Interne og eksterne transporter vil især forekomme i dagtimerne, men udlevering af grise vil kunne forekomme om natten.

I forbindelse med markarbejde vil der være aktivitet udover almindelig arbejdstid i højsæsonerne forår og sensommer. En del af høsten kan foregå i aften- og evt. nattetimerne. En del af afgrødebehandlingen vil foregå i nattetimerne/tidlig morgen.

5.2. Støj

Landbrugsejendommens støjbidrag omfatter hovedsagelig følgende aktiviteter: Ventilationsanlæg, foderanlæg, gyllesystem, kompressorer og transportkørsel af foder og grise. Anlæggene må forventes at være i daglig brug.

Jf. ansøgningsmaterialet forventes de generelle støjgrænser, målt ved nærmeste nabo, at kunne overholdes.

Ventilationsanlægget er i drift hele døgnet og i 365 dage om året. Med undtagelse af drægtighedsstalden ventileres alle staldafsnit mekanisk. Idet der er ventilatorer i de 11 afkast, kan støj fra disse observeres i nærheden af staldene.

Der forekommer ikke støj fra formaling af foder, kompressor anvendes kun i begrænset omfang i værkstedet og for lukkede døre. Der er ikke akustiske alarmer på ejendommen. Der har ikke været naboklager over støj.

Type	Transporter/år
Udbringning af gylle	200 læs årligt
Afhentning/levering af dyr	52 transporter med søer til slagteri 52 læs smågrise
Afhentning af døde dyr	52 afhentninger ugentligt
Foder	52 træk ugentligt
Brændstof (diesel)	16 gange årligt
I alt	Ca. 424 transporter årligt /ca. 8 ugentligt.

Vurdering

Støj fra svinefarme stammer hovedsageligt fra stationære maskiner og landbrugskøretøjer. Disse gener bør primært afhjælpes i planlægningsfasen – nemlig ved at placere anlægget i en passende afstand fra naboer.

Stationære maskiner

Produktionsanlægget vurderes at være placeret i god afstand fra nabobeboelser, og det vurderes ikke at være nødvendigt med skærpede støjkrav til de faste anlæg.

Miljøstyrelsen anbefaler, at støjkravene for landbrugsvirksomheder tager udgangspunkt i de i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 nævnte støjgrænser for områder for blandet bolig og erhvervsbebyggelse:

Der fastsættes vilkår om, at virksomhedens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i skel ved nærmeste nabobeboelse, ikke må overstige:

Mandag-fredag	kl. 07-18	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07-14	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14-18	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07-18	45 dB(A)
Alle dage	kl. 18-22	45 dB(A)
Alle dage	kl. 22-07	40 dB(A)

Spidsværdierne af støjniveauet må om natten kl. 22-07 ikke overstige 55 dB(A) målt ved nabobeboelses opholdsareal uden for virksomhedens egen grund.

De anførte grænseværdier for det ækvivalente, korrigerede støjniveau skal i dagperioden kl. 07.00-18.00 overholdes inden for det mest støjbelastende tidsrum på 8 timer (lørdag dog inden for henholdsvis 7 timer i perioden fra kl. 07.00-13.00 og 4 timer i perioden fra kl. 14.00-18.00), i aftenperioden kl. 18.00-22.00 inden for den mest støjbelastende time og i natperioden inden for den mest støjbelastende halve time.

Som led i egenkontrollen skal virksomheden, såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt – dog højst 1 gang årligt, f.eks. ved velbegrundede naboklager, lade udføre og bekoste støjmålinger

eller –beregninger til kontrol af, at vilkårene er opfyldt. Målingerne kan forlanges gentaget ved vilkårsoverskridelser.

Støjmålingerne/-beregningerne skal udføres af et af tilsynsmyndigheden på forhånd godkendt laboratorium.

Støjmålinger/beregninger skal udføres i henhold til vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 5, 1984: Måling af ekstern støj fra virksomheder.

Antallet af transporter udgør ca 8 pr. uge. Der bør fastsættes vilkår om, at antallet af transporter registreres i driftsjournalen. Det vurderes, at der ikke herudover er grundlag for at stille vilkår omkring antallet af transporter.

Der fastsættes vilkår om, at tomgangskørsel på ejendommens areal kun må ske, når dette er påkrævet af tekniske grunde.

5.3. Lugt

Det er ROVESTA Miljø's vurdering, at landbrugsvirksomheders lugtbidrag hovedsageligt hidrører fra følgende aktiviteter:

- lugt fra stalde
- lugt fra gyllebeholder (se afsnit 4.3. vedr. gyllehåndtering)
- lugt i forbindelse med gødningsudbringning (se afsnit 4.3. vedr. gyllehåndtering)

Lugt fra stalde

Jf. ansøgningsmaterialet vil lugtbidraget fra ventilationsluften søges mindsket ved at opretholde en god rengøringsstandard. Eksempelvis bliver farestier og smågrisestier vasket og rengjort efter hvert hold. Ligeledes rengøres gangarealerne jævnlige. Derudover rengøres alle ventilationsafkast mindst en gang årligt.

Ansøgningsmaterialet indeholder en beregning af de generelle geneafstande for nabopåvirkning med staldlugt. Beregningerne er baseret på det tværamtslige regneark version 2.1 norm 2005-2006:

Geneafstande (det tværamtslige regneark)

	Geneafstand (m)	Reel afstand (m)
Boligområde i byzone	387	1100
Byzone i øvrigt samt "samlet bebyggelse"	218	1100
Boliger uden for samlet bebyggelse	122	240

Nærmeste nabobeboelse er placeret 240 m fra Tjørnevang i Nordøstlig retning.
Konsekvensområde: 512 m.

ROVESTA Miljø I/S har beregnet lugtbidraget fra staldanlægget ud fra *Vejledende retningslinier om lugt og begrænsning af gener fra stalde 2002, MLK Fyn* og når frem til de samme tal for geneafstande som i tabellen ovenfor. Konsekvensområdet beregnes med MLK's model til 507 m..

Ifølge vejledningen kan der beregnes et **konsekvensområde**, uden for hvilket staldanlægget under normale drifts- og vejrforhold ikke forventes at medføre lugtgener. Inden for de beregnede konsekvensområder kan det være nødvendigt at stille vilkår om lugtbegrænsende foranstaltninger.

Vurdering

Der ligger ingen naboejendomme inden for lugtgenæfstandene. Afstanden til nærmeste nabo er ca. 240 m. Derfor vurderer ROVESTA Miljø I/S, at den nuværende produktion kan opretholdes uden, at det giver anledning til væsentlige lugtgener for beboere i området.

Lugtgenerne fra staldanlægget bør dog forebygges og reduceres ved, at der holdes en god stalddygiejne og drift, f.eks.:

- renholdelse af stalde,
- kort opholdstid af gødning i staldene,
- tørt lejeareal og tørre flader generelt,
- lav lufthastighed over fugtige flader
- delvis spalteareal, d.v.s. mindre fordampning af gødning fra gyllekanaler.

Der fastsættes vilkår i godkendelsen om, at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

Derudover bør der stilles vilkår om, at såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende lugt fra ventilation af stalde er velbegrundede, skal virksomheden lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af afkastluften, således at lugtgenerne uden for staldene formindskes.

5.4. Støv

Der forekommer ikke støv fra kværnanlæg. Støv fra stalde minimeres ved hyppig vask og fejning.

Vurdering

Landbrugsvirksomheders støvbidrag hidrører hovedsageligt fra følgende aktiviteter:

- Støv fra forarbejdning af foder
- Støv fra stalde

ROVESTA Miljø I/S vurderer, at risikoen for støvgener fra forarbejdning af foder er minimale.

Støv fra staldene afgives via ventilationsanlægget til omgivelserne. Støvproduktionen i staldene vurderes at blive reduceret som en bi-effekt af overbrusning af stierne.

Det er ROVESTA Miljø's vurdering, at der p.g.a. afstanden til nabobeboelser ikke er umiddelbar risiko for væsentlige støvgener for omkringboende. Der bør dog fastsættes vilkår om, at ejendommen ikke må give anledning til støvgener, der efter tilsynsmyndighedens vurdering er til væsentlig gene for omgivelserne. Det vurderes, at arbejdstilsynets grænseværdi for organisk støv bør kunne overholdes i staldene.

5.5. Spildevand

Processpildevand og sprøjtemidler

Rengøringsvand fra stalde ledes til gyllekanaler. Erfaringsmæssigt udgør vandforbruget til rengøring 4-6 % af det årlige vandforbrug. Der er ikke monteret særskilte vandmålere for denne aktivitet i staldanlægget. Vandforbruget til rengøring er indregnet i tallene for opbevaringskapacitet.

Rengøring af udvendige pladser sker efter samme procedure, hvor rengøringsvandet ledes til gyllekanaler. Der er tale om max. 50 m³ vand, som skal medregnes i gyllebeholderens opbevaringskapacitet.

Sanitært spildevand

Sanitært spildevand fra toilet og bad ved indgangspartiet til stalden ledes til en 3-kammertank. Tanken er placeret i området uden for den ældste fareafdeling og foderladen.

Ansøger har fremsendt kopi af tegning over tankens placering, udført af kloakmester, og dateret 10-01-1999. Ifølge tegningen er der tale om en Wawin 3 kammertank, alle ledninger er udført af 110 mm pvc. Der foreligger ikke øvrige oplysninger om tankens størrelse.

Påfyldning og rengøring af sprøjteudstyr

Der håndteres ikke sprøjtemidler eller sprøjteudstyr på ejendommen, da sprøjtning varetages af Arne Pedersen.

Vurdering

Vaskevand fra befæstede arealer, som tilledes gyllebeholderen, skal medtages i beregning af opbevaringskapacitet.

Der stilles vilkår om, at såfremt der fremover skal ske fyldning og udvendig vask af marksprøjten, skal det ske på vaskeplads med afløb til gyllebeholder eller særskilt beholder.

Såfremt der benyttes en nedgravet beholder til opbevaring af opsamlet vand fra vaske-/fyldplads, skal der søges tilladelse til benyttelse af beholderen hos Storstrøms Amt jf. miljøbeskyttelseslovens § 19 (fra 1. januar 2007, Lolland Kommune). Spildevandet skal bortskaffes til destruktion via godkendt transportør.

Udvendig vask af marksprøjten skal enten foregå på vaskepladsen eller på skiftende arealer i den mark, hvor sprøjteudstyret lige er blevet anvendt.

Sanitært spildevand

Spørgsmål om tilladelse til udledning af spildevand direkte til vandløb, søer eller havet fra en listevirksomhed skal behandles samtidig med afgørelse om godkendelse efter miljøbeskyttelseslovens kap 5, og vilkårene hertil skal indgå i godkendelsen jf. Miljøbeskyttelseslovens § 34 stk. 4.

Jf. amtets spildevandskrav ligger ejendommen i et forureningsfølsomt område med krav til rensning for organisk stof.

Det vurderes, at de eksisterende anlæg kan benyttes uden yderligere vilkår, indtil der foreligger en spildevandsplan for området, hvori der er fastsat en tidsfrist for forbedret spildevandsrensning. Efter loven skal dette være sket senest år 2012.

5.6. Jord og grundvand – beskyttende foranstaltninger

Overskud af nitrat og fosfor kan medføre risiko for forurening af grundvand eller ophobning i jorden. Ansøgningsmaterialet indeholder oplysninger om det forventede N- og P-overskud ved den nuværende produktion. Der henvises til afsnit 4.5.

Derudover kan miljøfarlige stoffer som olie, sprøjtemidler og indholdsstoffer fra farligt affald ved uhensigtsmæssig opbevaring og håndtering give anledning til udledninger, som kan belaste jord og grundvand.

Vurdering

Gyllen håndteres efter gældende bekendtgørelser og supplerende vilkår nævnt i foregående afsnit. Plantedirektoratet fører kontrol med gødningsplanlægning, gødningsregnskab, plantedække og harmoniregler.

Der stilles vilkår om drift af gyllebeholderen og de tilknyttede installationer med henblik på at forhindre spild af gylle.

Farligt affald, kemiske bekæmpelsesmidler og olietanke håndteres efter gældende love og bekendtgørelser.

Der vurderes ikke derudover at være behov for at stille vilkår om beskyttelse af jord- og grundvand.

5.7. Skadedyr

Fluer

Der benyttes ikke rovfluer i staldene, da fluerne ikke fungerer i dybstrøelse. Fluebekæmpelse foregår især forebyggende ved rengøring og ved at udstrø kalk efter behov.

Rotter

DLG står for skadedyrsbekæmpelsen på ejendommen. Selve området omkring bygningerne er renholdt, så skjulesteder for bl.a. rotter er minimeret.

Vurdering

Der fastsættes vilkår om, at skadedyrsbekæmpelse foretages efter gældende retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium.

6. Affald

Virksomheden frembringer følgende affaldsmængder:

Affaldstype	EAK-kode	kg/år	Bortskaffelse
Døde dyr	020102	20.000 (søer) 5.200 (smågrise)	DAKA
Medicinrester/-emball.	180103	200	ALFA Specialaffald
Batterier	160605	2 stk.	
Spraydåser	150110	20	
Spildolie	130205	300	
Oliefiltre	150202	15	
Lysstofrør	200121	10	
Papir fra sækkevarer	150101	3.000	

Animalsk affald

Døde dyr bortskaffes til DAKA. Der er ugentlig afhentning, og derudover kan DAKA tilkaldes efter behov, hvis der er døde søer. Døde pattegrise opbevares i kølecontainere. Døde søer opbevares under kadaverkappe.

Der er etableret kadaverplads umiddelbart sydvest for ejendommen i god afstand til offentlig vej.

Affaldsprodukter til udbringning på landbrugsjord

Der modtages ikke affaldsprodukter, herunder slam, halmslagge eller lignende i landbruget.

Vurdering

Affald skal opbevares, håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens regulativ for erhvervsaffald, herunder I/S REFAs affaldshåndbog. Dette er regler, der gælder for alle virksomheder, og de behøver således ikke at fremgå af individuelle godkendelser. Ifølge Miljø- og Energiministeriets bekendtgørelse nr. 619 af 27. juni 2000 om affald, § 18, skal alle godkendelsespligtige virksomheder føre register i form af stamkort over det producerede affald. Det behøver derfor ikke indgå som et vilkår i godkendelsen.

Det præciseres i godkendelsens bemærkninger, at der skal føres affaldsregister og anmeldes/søges dispensation for farligt affald

Følgende forhold er dog ikke beskrevet specifikt i regulativet eller affaldshåndbogen, og det bør derfor indgå som vilkår i godkendelsen:

- Der må maksimalt opbevares 1.000 kg farligt affald på Tjørnedalsvej 5 ad gangen.
- Mængderne af frembragt affald må ikke forøges væsentligt uden forudgående godkendelse af tilsynsmyndigheden.
- Spidse og skarpe genstande, herunder brugte kanyler, skal opsamles i brudsikre beholdere med låg. Beholderne skal være tørre og må ikke indeholde desinfektionsmidler.
- Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukkede beholdere eller under kappe/presenning og i øvrigt således, at uhygiejniske forhold ikke opstår. I varme perioder kan der stilles krav om hyppigere afhentning.

Jf. bek. nr. 1152 af 25. nov. 2206 om husdyrhold og arealkrav m.v. er det et krav for husdyrbrug > 500 DE, at kadaverpladsen har cementeret underlag. ROVESTA Miljø I/S vurderer, at der i den aktuelle sag ikke er baggrund for at stille vilkår om at pladsen skal cementeres.

Det præciseres i bemærkningerne til godkendelsen, at såfremt der fremover skal modtages affaldsprodukter til udspreddning på landbrugsjord, skal dette ske i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning.

7. Egenkontrol og sikkerhedsforanstaltninger

7.1. Egenkontrol

Ansøgningsmaterialet indeholder følgende forslag til egenkontrolvilkår:

Produktionsniveauer opgøres via E-kontrol. Antal solgte, slagtede og døde grise fremgår af årsrapporten. Heraf fremgår også forbrug af råvarer.

Vurdering

ROVESTA Miljø I/S vurderer, at udover de egenkontrolmålinger, der er nævnt under afsnittet støj, bør virksomheden føre en driftsjournal. Driftsjournalen bør som minimum indeholde:

Dokumentation for svineproduktionens størrelse.

- Årlig opgørelse over antal søer på stald og antal producerede pattegrise. Opgørelsen skal være opdelt på kvartaler og skal helst foreligge for planår (1. august – 31. juli).
- Årlig opgørelse over antal overførte pattegrise fra ejendommen og modtagne svin på ejendommen.

Dokumentation herfor kan foreligge f.eks. i form af E-kontrol.

Gyllehåndtering

- Logbogsnoteringer for kontrol af flydelag i gyllebeholder, udført mindst 1 gang hver måned. Logbogen skal være udformet i h.h.t. den til enhver tid gældende bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold m.v. I logbogen noteres oplysninger om tidspunkter for omrøring og tømning af beholder.
- Årlig opgørelse over udspretningsarealer i form af målfast kortmateriale.
- Kopi af aftaler om levering eller modtagelse af gylle for de seneste 3 år inkl. indeværende år.

Andet

- Journal over tilsyn med ventilations- og kompressor anlæg
- Kvitteringer for bortskaffelse af farligt affald
- Oplysninger om væsentlige driftsforstyrrelser eller uregelmæssigheder, der har eller kan have miljømæssig betydning. Der oplyses om type, tidspunkt, omfang og afhjælpende foranstaltninger.

7.2. Sikkerhedsforanstaltninger

Vurdering

Ansøgningsmaterialet indeholder ikke oplysninger om, hvilke foranstaltninger der påtænkes iværksat for at hindre/minimere uheld i produktionen.

Godkendelsen bør indeholde vilkår om, at:

Virksomhedens produktionsanlæg skal indrettes sådan, at spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadens omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld.

Akut forurening, som følge af driftsuheld eller andet, skal straks meddeles Ravnsborg Kommune (fra 1. januar 2007, Lolland Kommune) eller Miljøvagten/beredskabet på tlf. 112.

Gylleanlæg skal sikres mod gylleudslip. F.eks. skal el-installationer i tilknytning til pumpesystem indrettes således, at pumpen ikke utilsigtet kan startes.

Gyllekanaler skal indrettes i overensstemmelse med AT-anvisning nr. 2.6.1.1.1. af august 1996.

8. Samlet vurdering

ROVESTA Miljø I/S vurderer, at Torben Jørgensen under hensyntagen til de anførte vilkår, vil kunne opretholde de nuværende anlæg og svineproduktionen på Tjørnevangsvej 5 uden væsentlige gener for omgivelserne.

Samtidig vurderes det, at Torben Jørgensen bør overveje fordelene ved indførelse af miljøstyring eller udarbejdelse af frivilligt grønt regnskab.

ROVESTA Miljø I/S den 14. december 2006

Birte Hvarregaard
Agronom

Skovgaard Agro Consult Aps og Torben Jørgensen har haft et udkast til godkendelsen til gennemsyn og kommentering.

Bilag

Forslag til miljøgodkendelse med vilkår
Situationsplan med markering af staldafsnit